

9 oktober 2022 – jongerenthemadienst

X-PERIENCE GOD

2 Koningen 6, vers 8-23

Ik kreeg in mijn vorige gemeente eens van een jongetje een vraag: waarom kan je God niet zien? ... Tja, waarom kan je God eigenlijk niet zien? Als Hij zo belangrijk is - wij praten tot God, wij zingen over God, wij luisteren (hopelijk) naar Hem - maar je ziet Hem helemaal niet..., dat is toch best vreemd?

Daarover gaat het in deze preek. Hoe zit dat met het ervaren van God? Je zingt in de kerk over God Die heel dichtbij is ('ik voel Uw kracht en stijg op als een arend), maar – laten wij eerlijk zijn – merk je dat nu altijd? Vaak misschien niet. Soms even, heel sterk. God is echt!, zo besef je, je leeft op. Maar later zweef je niet meer als een arend maar ben je weer met beide benen op de grond en kabbelt het leven gewoon weer verder en ervaar je niets. ... Moet je dan maar 'het gewoon geloven'? Hoe zit dat met het ervaren van God? Waarom is dat soms zo lastig? En kan het ook anders misschien?

2 Koningen 6 vertelt ons de geschiedenis van Elisa en zijn knecht. Elisa was een profeet in Israël, in de negende eeuw voor Christus. In 2 Koningen 6 lezen wij hoe Elisa en zijn knecht waren omringd door een vijandelijk leger, het leger van Syrië. Syrië en Israël waren namelijk met elkaar in oorlog. Maar... de koning van Syrië werd steeds in zijn plannen gedwarsboomd. Want er leek een datalek te zijn binnen zijn legerleiding. Steeds als hij een verrassingsaanval wilde plegen, was het leger van Israël hen te slim af. Hoe kan dat? 'Nou, dat is geen datalek', zo wist iemand van de Syrische legerleiding te vertellen..., het is de schuld van de profeet Elisa. Die profeet krijgt van hun God door wat onze plannen zijn en deze plannen vertelt hij op zijn beurt door aan de koning van Israël. Vandaar dat Elisa onschadelijk gemaakt moest worden. De koning van Syrië had een heel leger erop uitgestuurd om Elisa te grijpen. En zo komt het dat op een morgen de knecht van Elisa naar Elisa komt toegesnel met de boodschap: 'we zijn omsingeld door een heel leger!' Maar Elisa raakt niet in paniek. Hij stelt zijn knecht zelfs gerust: 'wees niet bang', zegt hij. 'Wees niet bang, want die bij ons zijn, zijn meer dan die bij hen zijn'. Wie bedoelt Elisa met 'die bij ons zijn'? Zij zijn toch samen, twee personen, tegenover dat hele leger van Syrië? Nee, Elisa ziet meer. Elisa ziet een heel leger van God om zich heen: vurige paarden en wagens..., een hemels leger..., het is heel dicht bij hem, om hem heen... en daarom is hij niet bang. Hij vraagt God of zijn knecht het ook mag zien, of ook zijn ogen daarvoor open mogen gaan. En zijn knecht ziet het op het gebed van Elisa: de berg was inderdaad vol paarden en strijdwagens vol vuur rondom hen.

Het kan dus gebeuren – zo zie je in dit Bijbelgedeelte – dat de een het wel ervaart en opmerkt en de ander niet. Elisa ervoer Gods hulp en kracht, God was om hem heen... en daardoor was hij heel rustig en kalm. Maar die knecht zag en voelde niets en was daardoor gewoon bang en heel erg gespannen. De Bijbel vertelt niet dat die knecht niet goed geloofde, of dat hij zondig was, of dat hij nog niet oud genoeg was om... Nee, want zo gaat dat soms nu eenmaal: de een ervaart op een bepaald moment wel iets van God, de ander niet.

Even naar jou toe: dus ook als jij op dit moment misschien niet zoveel van God ervaart, dan moet je dus niet gelijk aan jezelf gaan twifelen. Misschien moet je er wel iets aan doen hoor – daar zal ik straks iets over zeggen – maar niet gelijk aan je eigen geloof twifelen of het wel echt is of niet. Of het wel goed zit tussen jou en God. Ook niet gaan twifelen of alles van het christelijk geloof überhaupt wel waar is, omdat je er weinig van ervaart. Nee, dat er-soms-niets-van-ervaren, dat gebeurt gewoon: Elisa ervoer het wel. Zijn knecht niet. Dus: je kunt als vrienden naast elkaar in de kerk zitten, maar soms met een totaal andere beleving, dat gebeurt. Daarom moeten wij ons niet met elkaar gaan vergelijken - kijken wie echt gelooft, wie een sprankelend geloof heeft en wie niet. Ook niet jezelf en je geloof aan de meetlat leggen. Niet doen. Elisa stond niet per definitie hoger op de geloofsladder dan zijn knecht.

Want God ervaren - dat is mijn volgende punt - is namelijk een *geschenk van God*. Het heeft niet met beter of minder goed geloven te maken, God-mogenervaren, dat *ontvang* je. Ook dat zie je bij Elisa en zijn knecht. Elisa vraagt God of zijn knecht Gods bescherming ook mag zien en God verhoort het gebed van Elisa. Het was blijkbaar niet vanzelfsprekend om Gods bescherming en nabijheid te zien, het was *een geschenk* waarbij de ogen van de knecht door God Zelf moesten worden geopend.

Nou, dat is iets van ons geloof, dat wij in onze tijd misschien wel heel erg lastig vinden om te begrijpen. Want in onze tijd is *alles* te ervaren, te zien, te ontvangen. Werkelijk alles wordt op Youtube gegooid. En bij alles wat in het nieuws komt, zijn ook gelijk beelden, uit Oekraïne, uit Engeland, waar dan ook vandaan. Maar ook wat je vriend vanavond gegeten heeft in het restaurant, kijk maar op FaceBook of Insta. Word je geopereerd, zelfs dan kan je soms tegenwoordig via een beeldscherm meekijken (als je niet onder narcose moet natuurlijk...). Werkelijk alles krijgen wij te zien..., maar *of* wij iets van God te zien krijgen..., dat is dus een geschenk. Wij kunnen bij God niet zomaar recht van informatie opeisen en openheid van zaken claimen. We mogen er alleen voor onszelf of voor een ander om vragen, zoals Elisa vroeg voor zijn knecht: 'HEERE, open zijn ogen, zodat hij ziet'.

God ervaren, dat kan niet zomaar..., dat is een bijzonder geschenk..., want *God is God*. Dat was ook het antwoord dat ik aan die jongen van zes op zijn niveau probeerde te vertellen. Ik legde het aan dat jongetje zo uit: 'kan jij met dit weer lang in de zon kijken?' Eigenlijk niet hè? Recht in de zon kijken is gevaarlijk als de zon een beetje fel schijnt. Als je te lang in de zon kijkt, raak je verblind, want de zon is veel te krachtig. Nu: nog veel groter, meer bijzonder en krachtiger is God..., want voor God is de zon slechts een glanzend stipje dat Hij in het grote heelal heeft geplaatst. Daarom kunnen wij God niet zomaar zien..., niet zomaar ervaren... 'God woont in een ontoegankelijk licht', schrijft Paulus aan zijn jonge collega Timotheüs. God is van een totaal andere categorie als al het aardse, al het menselijke..., God is zoveel grootser..., zo vol van majesteit en heiligheid..., niet te bevatten...

Als het gaat om het ervaren van God, dat God Zich aan ons bekend maakt, dan kan ik daarom wel gelijk met mijn vragen komen 'waar is God dan?' en 'waarom zie ik Hem nu niet dan?', maar eerst worden jij en ik op onze plaats gezet en geconfronteerd met onze kleinheid, onze menselijke afhankelijkheid, onze beperkt inzicht en beperkt bevattingsvermogen... *God is God... en ik ben slechts mens...* Ik heb God niets te bevelen, ik sta met lege handen opgeheven naar de hemel..., ik kan alleen maar eerbiedig aan God vragen, zoals Elisa, dat Gods licht ook in mijn duisternis zal schijnen.

Een jongere zei jaren geleden eens tegen mij, toen wij het hier over hadden: 'misschien moeten wij dan onze verwachtingen bijstellen'. Nou, dat is een kernachtige samenvatting van wat ik met dit punt eigenlijk wil zeggen: het gaat er niet om dat God Zich even aan ons moet laten zien, zoals wij tegenwoordig alles te zien krijgen, *het is de vraag of jij en ik het kunnen opbrengen om het geduld, de eerbied en het ontzag voor God vast te houden om God God te laten zijn, en om op God te willen wachten tot Hij Zich laat ervaren.*

Ik moet daarbij ook bijvoorbeeld denken aan ons bidden. Bidden, misschien heb je dat ook wel eens gedacht, lijkt vaak zo'n eenrichtingsverkeer. Je praat tegen God en wij geloven ook dat God tegen ons praat, maar daar merk je soms zo weinig van. Nou, dat klopt. God spreekt niet zomaar terug, zoals wij tot Hem aan het spreken zijn. Maar er staat ook nergens in de Bijbel dat bidden op een chatgesprek of een telefoongesprek lijkt. Bidden is allereerst: jezelf kleinmaken en openstellen voor God. Je richten op God. God niet bevelen naar jou toe te komen om iets van Zichzelf te laten zien..., maar jezelf laten zien aan God..., je leven aan God overgeven... God zoeken. En als je je zo op God richt, dan zal God ook hopelijk iets van Zichzelf laten horen. Op Zijn Goddelijke manier en op Zijn tijd.

Het is – dat is mijn volgend punt - daarbij wel belangrijk om te weten hoe God Zich aan ons bekend maakt. Hoe laat God Zichzelf ervaren? Wat kan je nu eigenlijk verwachten aan ervaringen van God in je leven?

Ik moet denken aan die keer toen mijn zoon een inenting kreeg. Je loopt dan zo'n sporthal in met allemaal zenuwachtige kinderen, er staan mensen met hesjes die moeten ingrijpen als het misgaat, als iemand onderuit dreigt te gaan. Ik als vader werd haast al zenuwachtig van die prik... Maar toen Micha die prik kreeg, toen vroeg hij nadat hij hem had gehad: 'was dat alles?' Ja, dat was dus de prik. Hij had hem alleen niet gevoeld. Hoe kwam dat? Nou, hij had zo'n compleet ander beeld gekregen van dat moment, dat hij het moment zelf niet eens had ervaren. ... Wat wil ik hiermee zeggen? Nu, wij hebben soms een verkeerd beeld van wat God-ervaren is. Als het om God ervaren gaat, dan denken wij mogelijk aan die grootse geschiedenissen uit de Bijbel van die brandende braamstruik bij Mozes, van dat grootste Pinkstervuur over de discipelen... Maar het zijn vaak die – in ons ogen – kleine prikjes..., waarmee God Zichzelf bekend maakt. God maakt daarbij gebruik van heel gewone middelen. God maakt Zich niet on-middelbaar bekend, want dat zouden wij kleine mensen niet aankunnen, want – daar hebben wij het zojuist over – daar is God veel te groots en te heilig voor. God gebruikt middelen. God maakt vaak gebruik van gewone middelen: de Bijbel, andere mensen, gebeurtenissen, situaties, dromen (zoals veel ex-moslims hebben meegemaakt), je geweten, of soms ook je gevoel.

God gebruikt middelen om Zichzelf bekend te maken, maar – dat is het lastige - al die middelen die God gebruikt, kunnen altijd op meerdere manieren worden uitgelegd. Heeft Elisa nu echt een leger van vurige paarden om zich heen gezien, of was het een droom, of was het misschien gewoon de brandende zon aan de horizon die de lucht deed dansen? En spreekt God nu echt tot mij in de Bijbel in dat ene vers wat ik las, of beeld ik mij dat in? En is die persoon die even een bemoedigend klopje op de schouder gaf nu door God gestuurd, of kwam ik haar toevallig tegen? We moeten niet zomaar overal het etiket 'God' op plakken, maar *misschien laat God Zich wel veel meer aan ons zien en laat Hij veel meer van Zich horen, dan wij durven te geloven.* Dat kleine prikje waarmee God ons aanraakte..., voelde je dat?

Maar dan moeten wij er dus wel gevoelig voor zijn en er open voor staan... En dat is een probleem, want: er zijn al zoveel prikkels in ons leven!

Ik ben bang dat God in onze maatschappij door heel veel blokkades heen moet werken om Zichzelf aan ons te laten ervaren. Want wij hebben in onze maatschappij

allereerst overal verklaringen voor, waardoor iets niet meer van God is, maar 'gewoon menselijk'. Verder moet God ook nog een andere blokkade doorbreken om ons te bereiken, namelijk onze agenda: wij zitten zo vol met dingen, taken, bezigheden, prikkels... dat er bijna geen ruimte meer is om iets meer te ervaren. God kan dan wel met alle liefde tot ons willen spreken door de Bijbel, maar als wij geen tijd hebben om de Bijbel open te doen en rustig die woorden even te laten staan... En God kan wel allemaal mensen op ons pad sturen, maar als wij hen vluchtig gedag zeggen en er geen ruimte is voor diepere gesprekken..., ja, dan zullen wij daarin ook niet God ervaren natuurlijk... God moet door heel wat blokkades breken om Zichzelf aan ons te laten ervaren...

Ik denk dat het daarom goed is dat wij wat blokkades zullen opheffen voor God. God kan er altijd doorheen breken hoor(!), maar God breekt meestal niet met geweld iets op, maar vraagt van ons de ruimte. Kijk daarom eens naar je agenda. Zit daar misschien een blokkade voor God om Zichzelf aan jou te laten ervaren? Hoeveel ruimte krijgt God om Zichzelf aan jou te laten zien, te laten horen? Zit je wel eens stil naar de lucht te kijken, de hemel te bewonderen in plaats van je scherm? Lees je wel eens de Bijbel op een moment dat je eigenlijk heel veel andere dingen had kunnen doen? Welke blokkades zou je zelf voor God kunnen opruimen, zodat Hij Zichzelf kan laten ervaren?

Maar ook nog iets anders wil ik hierover zeggen: ik vertelde je dat God Zich op *verschillende manieren* met *verschillende middelen* wil laten ervaren. Elisa kreeg een leger van vurige paarden en wagens te zien. Zijn geestelijk vader Elia had een heel andere ervaring, hij ervoer God juist op een keer in een bijzonder stilte. De wijzen uit het Oosten kregen een ster van God te zien, hoe passend bij sterrenkundigen. Het volk Israël voelde zich heel dicht bij God in de tempel, door de rituelen, offers en gebeden. De tempeldienst was daarom een vreugde: wat hou ik van Uw huis! Jezus zegt later weer iets totaal anders tegen Zijn discipelen als het gaat om het ervaren van Hem: als jullie een beker koud water aan iemand geven, als jullie voor de minste van mijn broeders zorgen, dan zorg je voor Mij!, zo zei Jezus. In het zorgen voor de ander, daarin mag je iets van Mij ervaren.

Zo kan je God op allerlei manieren ervaren: in het zorgen voor anderen, in naastenliefde, iets voor de ander doen. Maar je kunt God ook ervaren in rituelen en gebruiken, zoals in de tempel in Jeruzalem het geval was. Als je een kaars aansteekt, of als je Avondmaal viert. Je kunt God ook ervaren in het zingen, zoals ook in Israël heel wat af werd gezongen en gedanst. ... In de natuur kan je God ervaren. In gebeurtenissen kan je God ervaren: zegeningen, wonderlijke wendingen in je leven, kracht in moeilijke situaties. In medemensen kan je God ervaren. Zoals een catechisant eens heel prachtig zei, toen een medecatechisant vertelde dat zij meer steun had van vrienden en familie dan van God..., die catechisant zei toen: maar misschien dat God wel bij je is in die familie of in die vrienden. Prachtig!

God is op heel veel manieren te ervaren. De Schepper gebruikt heel de rijkdom van Zijn schepping als middelen om Zichzelf aan ons bekend te maken: de natuur, de medemensen, gebeurtenissen, gevoelens, de stilte, de kerkdiensten, rituelen en symbolen, het Avondmaal... *God zet de rijkdom van Zijn schepping en*

het leven in om ons Hem te laten zoeken en te ervaren. Wil je – dat is mijn vraag aan jou - daarom eens voor jezelf bekijken of er voor jou misschien nog andere manieren zijn waarop je God zou kunnen ontmoeten? Zou je misschien meer oog moeten hebben voor de rijkdom van de natuur om Gods grootheid te ervaren? Toch eens naar de lucht kijken als je hard naar het station fiets? Of zou je je misschien meer voor anderen moeten inzetten, naastenliefde, om te ervaren dat het geloof echt levend wordt? Of zou je misschien er meer op moeten vertrouwen dat God ook in de kerkdienst Zichzelf aan ons wil laten horen, ook al bevalt je de vorm misschien soms niet echt? Op welke andere manieren zou jij ook iets van God mogen kunnen ervaren in je leven?

Maar ik wil je tenslotte nog wel voor één ding waarschuwen: vertrouw alsjeblieft niet *teveel* op ervaringen. Als je je geloof op ervaringen bouwt, dan bouw je op zand. En je weet waarschijnlijk wel wat er met het huis op het zand gebeurde: door een stormwind, door een vloedgolf in je leven is je hele geloofshuisje in duigen. Ervaring moet nooit de norm van je geloof zijn. Verwacht in een kerkdienst, in je dagelijks leven, tijdens een Bijbelstudie of wat dan ook niet *teveel* ervaringen en goede gevoelens. Vertrouw niet altijd op je gevoel. Je geloof wordt niet elk moment bevestigd en een boost gegeven. Je moet soms geloven tegen alle andere dingen in, zo laat de Bijbel zien.

Nu, ik wens je toe dat je op heel veel manieren God mag ervaren in je leven. God ervaren, dat is een prachtig geschenk. Want God is God en wij zijn heel kleine mensen. Maar God ervaren mag gelukkig soms of misschien wel vaak werkelijkheid zijn. Laten wij ons erover open stellen en zoals Elia er eerbiedig om vragen: 'laat Uw glorie zien (Opwekking 557)'.

